

Alkotmánybíróság
1015 Budapest, Donáti u. 35-45

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám:	10/1583-2/2014	
Érkezett:	2014 NOV 06.	
Példány:	1	Kezelőiroda: P-1
Melléklet:	Ø db	

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [REDACTED] mint a helyi népszavazás kitűzésére irányuló választópolgári kezdeményezés szervezője - az 1. számú mellékletként már csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselő útján [REDACTED]

[REDACTED] az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (továbbiakban Abtv) 55.§(3) bek. alapján a törvényes határidőn belül az alábbi

h i á n y p ó t l á s t

terjesztem elő.

Felüljelzett kérelmező 2014. szeptember 12-én kelt írásos beadványában alkotmányjogi panaszt terjesztett elő. A benyújtott indítvánnyal összefüggően Dr .Bitskey Botond Főtitkár úr a IV/1583-1/2014 tájékoztatásában felhívta az indítványozót, hogy terjesszen elő kellő indokolást arra nézve, hogy a Fővárosi Törvényszék 3.Kpkf.670.3382014/2. számú végzés az előterjesztőnek az Alaptörvényben biztosított jogait mennyiben és miért sérti. A felhívásban foglalt kötelezésnek megfelelően a részletes és kellő indoklást előterjesztő a következőkben adja elő.

1. Panaszos a benyújtott alkotmányjogi panasz 5. számú mellékleteként csatolta a Budapest V. kerületi HVB 1/2014 (V.27) számú határozatát, amely megtagadta a feltenni kívánt kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ív hitelesítését. A határozat indokolásában többek között megjelölte azon speciális és egyedi helyzet fennállását, hogy az adott ügyben a Magyarország német megszállásának emléket állító Budapest V. kerületben felállítására kerülő emlékmű megvalósításához szükséges közigazgatási ügyek nyilvántartásáról és az eljáró hatóságok kijelöléséről szóló 565/2013. (XII.31) Korm. rendelet kötelező jellegű. Ezért a HVB álláspontja szerint az ügy túlhaladja a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv) 2.§ (4) bekezdésében megfogalmazott helyi közügy kereteit. Az eljáró bíróság a HVB érvelését lényegében elfogadta és megerősítette. Indítványozó álláspontja szerint, ezen jogi érvelés alkotmánysértő és téves. Ugyanis a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény (továbbiakban:Nszkj.b.) 1.§ (1)

bek. g) pontja valóban megjelöli a kiemelt nemzeti emlékhely fenntartásához, fejlesztéséhez szorosan kapcsolódó beruházásokat, amelyekre az Nszkjb hatálya kiterjed, azzal, hogy ezen hatály **"nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásokkal összefüggő a Kormány által rendeletben meghatározott közigazgatási hatósági engedélyezési ügyekben (továbbiakban: kiemelt jelentőségű ügy) indított eljárásokra terjed ki"**. Ugyanezen szakasz (2) pedig kimondja: **"A kiemelt jelentőségű ügyekben az épített környezet átalakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII törvény (továbbiakban: ETV) az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárási szabályok rendelkezéseit az e törvényben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni."** A megjelölt rendelkezések szerint az Nszkjb. csak és kizárólag a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságok eljárására terjed ki. Világosan és egyértelműen megállapítható, hogy a HVB. és a Fővárosi Törvényszék téves jogértelmezésre jutott, amikor a hatósági eljárások gyorsítására és egyszerűsítésére vonatkozó jogszabályt úgy értelmezte, hogy az kiterjed a Belváros-Lipótváros Önkormányzat Képviselő Testület (továbbiakban BLÖ-KT), illetve az önkormányzatok tulajdonosi jogviszonyaira is. *"Kétségtelen, hogy a tulajdonosi hozzájárulást tartalmazó képviselő-testületi határozat nem közigazgatási ügyben hozott döntés"* ismeri el a Fővárosi Törvényszék. Ebből is következően nyilvánvaló, hogy a hatóságokra vonatkozó jogszabályt nem lehet az önkormányzat tulajdoni viszonyaira alkalmazni.

2. Magyarország Alaptörvénye a helyi Önkormányzatok fejezete 32. cikk (1) bek. e.) pontjában kimondja: **"A helyi önkormányzat a helyi közügyek intézése körében törvény keretei között gyakorolja az önkormányzati tulajdon tekintetében a tulajdonost megillető jogokat"** Ennek megfelelően az az önkormányzat tulajdonosi jogait, mint önálló jogalany a PTK és egyéb a polgári jogviszonyokat szabályozó jogszabályok alapján gyakorolja. A polgári joggyakorlat alapján minden hatósági eljárást megelőző a tulajdonos tulajdonosi hozzájárulása. Ezen jogi előírásokat tartotta szem előtt a Kormány, amikor az 565/2013.(XII.31) kormányrendelet kihirdetését követően Dr. Lázár János miniszter írásban kérte a BLÖ-KT. tulajdonosi hozzájárulását, amelyet a testület a 23/2014.számú BLÖ. határozatában meg is adott. A tulajdonosi hozzájárulást bizonyító iratokat a panasz benyújtója az eljáró bíróságnak megküldte, de azt a Fővárosi Törvényszék érdemben nem vizsgálta. Az eljáró bíróság indokolásában nem ad érdemi választ arra, hogy milyen jogi érvelés alapján mellőzte a BLÖ-KT tulajdonosi magatartásának vizsgálatát, illetve azon jelentős körülményt, hogy a Kormány miért kéri a testület tulajdonosi hozzájárulását, ha arra a HVB, illetve a Fővárosi Törvényszék szerint Nszkjb. előírásai alapján nincs szükség. Megállapítható tehát, hogy a Fővárosi Törvényszék nem vette figyelembe az önkormányzatok tulajdonosi jogait garantáló Alaptörvényben, illetve Mötv.-ben, mint sarkalatos törvényben foglalt rendelkezéseket. Az Mötv. 107.§-a. kimondja: **„A helyi önkormányzatot - törvényben meghatározott eltérésekkel - megilletik mindazok a jogok és terhelhetik mindazok a kötelezettségek, amelyek a tulajdonost terhelik. A tulajdonost megillető jogok gyakorlásáról a képviselő testület rendelkezik."** A kormány ezen alkotmányos, illetve Mötv. rendelkezéseket betartotta, a HVB majd a Fővárosi Törvényszék

pedig figyelmen kívül hagyta. Ezen rendelkezések mellőzése pedig megvalósítja az alkotmányos rendelkezések megsértését.

3. A Fővárosi Törvényszék a HVB határozatát helyben hagyó végzésének indokolásában részletesen és számos szempontot figyelembe véve elemzi a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (továbbiakban: Nsztv) alkalmazásának kérdéseit a konkrét ügy összefüggéseiben. Érvelésének jelentős hányadát arra alapítja, hogy az Nszkj. alkalmazása miatt nem lehet az emlékmű felállításával összefüggő tulajdonosi hozzájárulást helyi ügynek minősíteni. Ugyanakkor figyelmen kívül hagyja a panasz benyújtójának érvelését arra vonatkozólag, hogy az Nsztv. 32 §.(2) bek. taxatív felsorolja azokat az ügyeket, amelyek tárgyát illetően nem lehet helyi népszavazást tartani. A tulajdonosi hozzájárulás, mint a BLÖ KT. hatáskörébe tartozó ügy nem vitásan nem tartozik ide. Tehát a tulajdonosi hozzájárulás kérdésében, mint a BLÖ.KT. hatáskörébe tartozó ügyben, helyi népszavazás illetve annak kezdeményezése nem korlátozható. Annak megakadályozása aktív alkotmányvétség. Indítványozó a jelen beadványának 1. pontjában részletesen kifejti érvelését arra vonatkozólag, hogy hatósági eljárás nem terjedhet ki a tulajdonosi hozzájárulás megadásához szükséges érdemi döntés meghozatalára. Ezért az Nsztv., mint a BLÖ.KT. hatáskörébe tartozó ügyként kifejezetten megengedi a helyi népszavazás kezdeményezését. További érvelésként a panasz benyújtója kifejezett fenntartja a benyújtott alkotmányjogi panasz 4.5.6. pontját és kéri jelen beadvány elbírálásakor annak figyelembe vételét.

4. Az Alaptörvény 28. cikk kimondja: „**A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik**”. A 2011. évi CLXI. törvény (továbbiakban: Bszi) 2 §. 2. bek. kimondja: „**A bíróságok a jogalkalmazási tevékenységük során biztosítják a jogszabályok érvényesülését.**” Töretlen jogalkalmazási gyakorlat, hogy az eljáró bíróságok a hatályos jogszabályok kereteiben hozzák meg döntésüket. A panasz benyújtójának álláspontja szerint a Fővárosi Törvényszék végzésének meghozatalakor ezen alapvetően maradéktalanul nem tartotta be. Tévesen mérlegelte az Nszkj. rendelkezéseit, az abban meghatározott hatósági szabályozást. Ezért arra a téves jogi következtetésre jutott, hogy az 565/2013.(XII.31) kormányrendelet a német megszállási emlékmű megépítését nem helyi, hanem országos közügynek minősíti. Ezen bírói döntéssel egyrészt alkotmányvétséget megvalósítva elvonja a BLÖ. KT. Möt. -ben rögzített hatáskörét, másrészt ugyancsak alkotmányvétséget megvalósítva megakadályozza ezen helyi ügyben a helyi népszavazás kiírásának lehetőségét. Ugyanis a helyi népszavazás kiírására csak akkor kerülhetett volna sor, ha a HVB nem tagadja meg a panasz benyújtója által benyújtott aláírásgyűjtő ív hitelesítését. Alkotmányos lehetőséget adva arra, hogy a panasz benyújtója a helyi népszavazás kiírásához szükséges számú aláírásokat összegyűjtse.

5. Az Alaptörvény 28. cikk. 2. mondatában kimondja: „**Az alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.**” A panaszos jelen beadvány 1. pontjában részletesen indokolta és bemutatta az Nszkjb. célját, a 2. pontban pedig a MötV-ben az önkormányzati tulajdonosi jogok és hatáskörök összefüggéseit. A 3. pontban pedig az Nsztv. taxatív rendelkezéseit a helyi közügyek és a helyi népszavazás kérdéseiben. A panasz benyújtójának álláspontja szerint a megjelölt törvények teljesítik azt az alkotmányos kötelezettséget, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak. Ugyanakkor a Fővárosi Törvényszék megjelölt végzésének indokolása tartalmazza az alábbiakat is: *"Kétségtelen, hogy a tulajdonosi hozzájárulást tartalmazó képviselő-testületi határozat nem közigazgatási, hatósági ügyben hozott döntés, ez azonban nem változtat azon, hogy a Korm. rendelet az emlékmű megépítését nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánította. Maga a beruházás az emlékmű megvalósítása nem választható el a felállításához elengedhetetlenül szükséges eljárástól. A kettő szorosan összefügg, arra ha a közigazgatási hatósági ügy nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű, akkor az annak eredményeként megépített emlékmű sem lehet nemzetgazdasági szempontból közömbös, pusztán a Budapest Főváros V. kerületének helyi közügye. A Fővárosi Törvényszék hatáskör hiányában nem vizsgálhatta azt, hogy indokolt volt-e az emlékmű állítás, nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségűvé való nyilvánítása. A fentiekén túl, a Szabadság tér Budapest, Magyarország viszonylatában is kiemelkedő jelentőségű jelképes helyszín, amely nem csak az V. kerület, illetve a Belváros, hanem a főváros érdekeltségét is meghaladja. Emellett a téren található középületek, frekventált közintézmények, intézmények egyéb emlékművek napjainkig is számos társadalmi vita alapját képezték. Mindezekre figyelemmel a Szabadság téren elhelyezendő emlékmű felállításának kérdése-függetlenül az ingatlan tulajdonosi viszonyaitól- a helyi szintet meghaladó országos közügy"* Az indokolás idézett bekezdéseinek tartalmából megállapítható, hogy a Fővárosi Törvényszék kilépett az Alaptörvény 8. cikk-ben foglalt rendelkezéseinek kereteiből. Egyedi jogalkalmazása során a jogszabályok szövegét nem elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezte. A panasz benyújtójának álláspontja szerint a döntés meghozatal során a 4. pontban kifejtettek alapján a Bszi alapvető rendelkezésének, a bírói függetlenség alapelveinek kereteiből is kilépve, valószínűsíthetően aktuálpolitikai szempontok kerülhettek figyelembe vételre, mégpedig a Kormány szempontjait. Nem vitásan a helyi népszavazás kiírása, illetve annak eredményes megtartása kétségesse tehette volna a német megszállási emlékmű felállítását. Az is furcsa körülmény, hogy a Fővárosi Törvényszék végzésének meghozatalát követő napon a kormány intézkedett az emlékmű felállításáról. Miközben a panasz benyújtója az írásos végzést jóval későbbi időpontban vette kézhez. Ugyancsak aggályos az indokolásban kifejtett érv, amely szerint *"A kérelmezett határozata bírósági felülvizsgálatának terjedelmét meghaladja az abban való állásfoglalás, hogy bevett gyakorlat-e a tulajdonosi hozzájárulás visszavonása, illetve arra a Magyarország német megszállásának emléket állító emlékmű folyamatában levő megvalósítása egyébként - akár a Képviselő-testület jogkörében is - lenne-e jogszerű*

lehetőség". Egyrészt az eljáró bíróság az indoklás idézett részénél nem jelölte meg azt a jogszabályi hivatkozást, amelynek alapján a megjelölt kérdéskörben megállapított, hogy a bírósági felülvizsgálat terjedelmét meghaladja a BLÖ-KT tulajdonosi hozzájárulás visszavonására vonatkozó gyakorlatának vizsgálata. Másrészt e döntésével mellőzte azt is, hogy megállapítsa azt a tényt, hogy a Szabadság téren elhelyezett valamennyi szobor és műtárgy felállítását - kivéve a Szovjet Katonák Hősi emlékművét- megelőzte a tulajdonosi hozzájárulás megadása. A Szovjet Katonák Hősi Emlékműve elhelyezéseinek kérdéseit pedig Oroszország és Magyarország közötti államszerződés szabályozza. A panasz benyújtójának álláspontja szerint BLÖ.KT gyakorlata a tulajdonosi hozzájárulás visszavonásának kérdésében kiemelkedő jelentőségű relevanciával bír.

██████████ mint a helyi népszavazás kitűzésére irányuló választópolgári kezdeményezés szervezője az Abtv. 27.§ alapján fordult az alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz. Tekintettel arra, hogy Belváros-Lipótváros Budapest, V. kerületének Helyi Választási Bizottsága az 1/2014.(V.27.) HVB számú határozata megtagadta a szervező által benyújtott aláírásgyűjtő ív hitelesítését. Ezen döntésével megakadályozta a helyi népszavazás kiírásának lehetőségét és megtartását. A megjelölt HVB határozatot a Fővárosi Törvényszék 3. Kpkf. 670.338/2014/2 számú végzésében - amellyel szemben további jogorvoslat helye nincs - helybenhagyta. Az alkotmányjogi panasszal érintett végzés tévesen értelmezte és alkalmazta az

-565/2013.(XII.31) Korm. rendeletet a Magyarország német megszállásának emléket állító Budapest V. kerületben felállításra kerülő emlékmű megvalósításához szükséges közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról és az eljáró hatóságok kijelöléséről,

-2006. évi LIII. törvény a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről

- 2011.évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól,

-2013. évi CCXXXVIII. törvény a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásokról

szóló törvényeket és rendeletet.

A felsorolt jogszabályok téves alkalmazásával az Alaptörvény 28. cikk rendelkezését megsértette a Budapest V. kerület Helyi Választási Bizottsága, illetve a Fővárosi Törvényszék. A megjelölt Alaptörvénytértés miatt, helytelen következtetésre jutott Budapest V. kerületi HVB, illetve Fővárosi Törvényszék, mellyel az alkotmányjogi panasz benyújtójának nem tett lehetővé, hogy gyakorolja az Nsztv. 35.§.(1) a.) pontjában biztosított jogát, amely szerint, helyi népszavazás kitűzésére irányuló választópolgári kezdeményezést tehet. Ezen döntésekkel megsértette a panasz benyújtójának azon alkotmányos jogát, hogy éljen az Alaptörvény IX. cikk által biztosított - a helyi népszavazás kezdeményezését is

magába foglaló - jogával, amely szerint: „**Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához**”. Továbbá megsértette az Alaptörvény I. cikk (2) bekezdésében biztosított alkotmányos védelmet, amely szerint: „**Magyarország elismeri az ember alapvető egyéni és közösségi jogait.**” Az alkotmányjogi panasz benyújtója kéri, hogy az Alkotmánybíróság a HVB 1/2014.(V.27) HVB számú határozatát, illetve a Fővárosi Törvényszék 3 Kpkf.670.338/2014/2 végzését az Abtv. 43.§ (1) bek. alapján semmisítse meg. Az alkotmányjogi panasz benyújtója az Abtv. 52.§ (1) bek. és (1b). bek előírásainak megfelelően eleget tett a Főtitkár IV./1583-1/2014 számú tájékoztatásban foglalt hiánypótlási kötelezettségének.

A panasz benyújtója tisztelettel kéri az Alkotmánybíróságot a benyújtott alkotmányjogi panasz érdemi elbírálására.

Budapest 2014. november 2.

Tisztelettel:

